Evanghelia lui Nicodim

Amintiri despre Domnul nostru Iisus Hristos compuse sub Ponțiu Pilat

Prolog

Eu, Anania, protector de rang pretorian, nomomat, l-am cunoscut pe Iisus Hristos din Sfintele Scripturi şi m-am apropiat de El prin credință, învrednicindu-mă şi de Sfântul Botez. Tot umblând eu după amintirile din acea vreme scrise în timpul vieții Stăpânitorului nostru Iisus Hristos, şi pe care evreii le-au dat în păstrare lui Ponțiu Pilat, am găsit manuscrisul lor ebraic şi, prin bunăvoința lui Dumnezeu, le-am tălmăcit în greacă, spre a fi cunoscute de toți cei care invocă numele Domnului nostru Iisus Hristos. Aceasta s-a întâmplat în al şaptesprezecelea an al domniei stăpânului nostru Flavius Theodosius şi al şaselea al domniei lui Flavius Valentianus, indiktionul al nouălea.

Aşadar voi, care citiți şi fo1osiți textul acesta în alte cărți, amintiți-vă de mine şi rugați-vă ca Dumnezeu să-mi fie prielnic şi să se îndure de păcatele pe care le-am săvârşit în fața Lui!

Pace tuturor celor ce vor citi sau asculta aceste rânduri, precum şi slujitorilor lor!

Ne aflăm în al cincisprezecelea an al guvernării Cezarului Tiberiu, împărat al romanilor, şi în al nouăsprezecelea an al domniei lui Irod, regele Galileii, cu opt zile înainte de calendele lui aprilie, adică pe douăzeci şi cinci martie, în timpul consulatului lui Rufus şi Rubelion, în al patrulea an al celei de-a 202-a Olimpiade, pe când mare preot al iudeilor era Iosif, fiul lui Caiafa. După răstignirea şi pătimirea Domnului, Nicodim a transmis arhiereilor şi celorlalți iudei toate câte s-au întâmplat. De asemenea, a compus şi un text în limba ebraică.

I

1. Adunându-se aşadar arhiereii şi doctorii, Ana şi Caiafa, Semes, Dathaes şi Gamaliel, Iuda, Levi şi Naftalim, Alexandru şi Iair, împreună cu ceilalți iudei, s-au dus la Pilat şi l-au acuzat pe Iisus de multe zicând: "Noi ştim că acesta este fiul tâmplarului Iosif şi al Mariei; el însă pretinde că este Fiu al lui Dumnezeu şi Rege. În plus mai profanează şi sabatul, vrând să distrugă legea noastră strămoşească".

Atunci Pilat îi întreabă: "Dar ce-a făcut anume şi ce vrea să distrugă?". Iudeii răspund: "Noi avem o Lege după care, în ziua sabatului, nu este îngăduit să vindeci pe cineva. Acesta însă tocmai în zi de sabat a vindecat şchiopi, cocoşați, slăbănogi, orbi, paralitici, surzi şi îndrăciți, slujindu-se de practici necurate". Atunci Pilat întreabă: "Ce fel de practici necurate?". Iar ei răspund: "E un vrăjitor. Prin puterea lui Belzebut alungă dracii, care i se supun îndată". Pilat zice către ei: "Dracii nu se alungă prin puterea unui duh necurat, ci prin puterea zeului Asclepios".

2. Şi iudeii grăiesc aşa către Pilat: "Socotim de cuviinţă ca Măria-Ta să-l aduci în faţa tribunalului spre a fi judecat". Atunci Pilat, chemându-i aproape, le zice: "Cum pot eu, un simplu guvernator, să iau la rost un Rege?". Ei răspund: "Dar nu noi spunem că este Rege; el pretinde asta". Pilat îşi cheamă un mesager şi-i porunceşte: "Să mi-l aduci pe Iisus cu toată cinstirea cuvenită!". Mesagerul plecă îndată şi, recunoscându-l pe Iisus, căzu la pământ şi i se închină; apoi, luându-şi mantia, o întinse pe jos zicând: "Doamne, calcă pe aceasta şi intră, căci te cheamă guvernatorul". Atunci iudeii, care văzuseră ce-a făcut mesagerul, au început să vocifereze înaintea lui Pilat zicând: "De ce l-a poftit să intre un mesager şi nu un crainic; în plus, când l-a văzut, mesagerul i s-a închinat, şi-a întins mantia pe jos şi l-a îndemnat să calce pe ea ca un rege!?".

3. Pilat îl cheamă pe mesager şi-i zice: "De ce-ai făcut asta? De ce ţi-ai întins mantia pe jos şi l-ai îndemnat pe Iisus să calce peste ea?". Mesagerul răspunde: "Guvernatorule, când m-ai trimis la Ierusalim, la Alexandru, l-am văzut pe omul acesta călare pe un măgar; copiii evreilor îl aclamau ţinând ramuri de măslin în mâini, iar alţii îşi aşterneau veşmintele în calea lui şi ziceau: „Mântuieşte-ne, Tu, care eşti între cei de sus! Binecuvântat Cel ce vine în numele Domnului!”".

4. Atunci iudeii încep să strige la mesager: "Dar cum ai putut înţelege tu, în greacă, de vreme ce copiii aceia vorbeau în ebraică!?". Mesagerul însă le răspunde aşa: "Am întrebat un iudeu: „Ce strigă aceştia în ebraică?” şi el mi-a tradus". Pilat îi întreabă: "Cum strigau în ebraică?". Atunci iudeii îi zic: "Osanna membrome; baruhamma; adonai". "Şi ce înseamnă asta: Osanna şi tot restul?" întreabă Pilat. Iar iudeii răspund: "Mântuieşte-ne, Doamne, care eşti între cei de sus! Binecuvântat Cel ce vine în numele Domnului!". Atunci Pilat zice: "Dacă voi înşivă mărturisiţi că sunt adevărate cuvintele strigate de copiii evreilor, atunci unde-a greşit mesagerul meu?". Evreii tăcură. Apoi guvernatorul îi porunceşte mesagerului: "Mergi şi adu-l pe Iisus la mine în ce fel vei vrea tu!". Ieşind, mesagerul a făcut la fel ca prima oară. Şi-i zice lui Iisus: "Intră, Doamne, guvernatorul te cheamă la el!".

5. Acolo se aflau signoforii, care ţineau stindardele puterii romane. Şi când Iisus a intrat, vârfurile stindardelor s-au plecat şi i s-au închinat. Iar iudeii, văzând aceasta, au început să urle împotriva signoforilor.

Atunci Pilat zice aşa către iudei: "Nu vă miră că vârfurile stindardelor s-au aplecat şi i s-au închinat lui Iisus?". Dar iudeii răspund: "Noi am văzut cum s-au aplecat signoforii şi i s-au închinat acestuia". Pilat îi cheamă atunci pe signofori şi-i întreabă: "De ce-aţi făcut aceasta?". Ei însă răspund: "Noi suntem greci şi slujitori ai zeilor; cum puteam să ne închinăm aceluia? Pe când ţineam stindardele ridicate, vârfurile lor s-au plecat singure şi s-au închinat".

6. Pilat zice conducătorilor sinagogii şi bătrânilor poporului: "Alegeţi voi câţiva bărbaţi vânjoşi şi puneţi-i să ţină stindardele. Aşa o să vedem dacă se pleacă singure". Şi luând bătrânii iudeilor doisprezece bărbaţi vânjoşi i-au pus câte şase la un stindard. Stăteau chiar în faţa tribunei guvernatorului. Pilat îi porunceşte mesagerului: "Scoate-l pe acesta din pretoriu şi adu-l iarăşi în ce fel vei vrea tu!". Şi Iisus ieşi împreună cu mesagerul din pretoriu. Pilat îi cheamă la el pe cei care ţinuseră steagurile mai înainte şi le vorbeşte aşa: "Am jurat pe

viața Cezarului că, dacă la intrarea lui Iisus stindardele nu se pleacă, vă tai capetele". Apoi strigă să fie adus Iisus. Mesagerul repetă întocmai ce făcuse şi înainte, ba chiar îl rugă de mai multe ori pe Iisus să calce peste mantia sa. Acesta făcu întocmai şi intră. Iar când intră stindardele se plecară şi i se închinară.

II

1. Atunci Pilat se înfricoşă foarte şi căută să plece din tribunal. Şi pe când se gândea el cum să se ridice şi să se facă nevăzut, iată că soția lui trimite pe cineva cu următoarele cuvinte: "Să nu te-atingi de omul acesta drept, căci multe am mai pătimit noaptea din cauza lui!". Îndată Pilat îi strigă pe toți iudeii şi le zice: "Ştiți cât de pioasă este soția mea şi cât ține la religia voastră iudaică!". Iar ei răspund: "Da, ştim". Atunci Pilat continuă: "Ei bine, iată ce-mi spune soția mea: să nu mă ating de omul acesta drept, căci noaptea a pătimit multe din cauza lui". Evreii însă i-au răspuns: "Nu ți-am zis noi că e un vrăjitor? Uite ce vis a trimis nevestei tale!".

2. Pilat îl cheamă lângă el pe Iisus şi-l întreabă: "De ce vin aceştia cu mărturii împotriva ta? Nu zici nimic?". Atunci Iisus a răspuns: "Dacă n-ar fi putut, n-ar fi vorbit. Căci fiecare e stăpânul gurii sale şi poate spune şi bune şi rele. Or să vadă ei!".

3. Dar bătrânii evreilor îi răspund lui Iisus: "Şi, mă rog, ce-o să vedem noi?! Mai întâi, că te-ai născut din preacurvie; apoi, că naşterea ta în Betleem a devenit moarte pentru mulți prunci nevinovați; în sfârşit, că tatăl tău, Iosif, a fugit împreună cu mama ta, Maria, în Egipt pentru că nu erau văzuți cu ochi buni de poporul lui Israel".

4. Doar câțiva evrei pioşi care se aflau acolo mărturisiră: "Noi nu putem zice: Acesta s-a născut din preacurvie, căci ştim că Iosif s-a logodit cu Maria. Deci acesta nu-i făcut din preacurvie". Atunci Pilat a grăit către cei care susțineau că Iisus a fost născut din preacurvie: "Voi mințiți, căci, iată, cei de un neam cu voi susțin că a avut loc căsătoria". Dar Ana şi Caiafa îi zic lui Pilat: "Toată mulțimea adunată aici strigă într-un glas că acesta s-a născut din preacurvie şi nu suntem crezuți. Cei care-l apără sunt prozeliții şi ucenicii lui". Pilat îi cheamă pe Ana şi pe Caiafa şi-i întreabă: "Cum adică prozeliți?". Ei răspund: "Adică oameni care s-au născut greci şi au devenit evrei". Atunci Lazăr, Asterios, Antonie, Iacob, Amnes, Zera, Samuel, Isaac, Finea, Crispus, Agrippa şi Iudas - cei care au mărturisit că Iisus nu se născuse din preacurvie zic: "Ba noi nu am devenit prozeliți, ci suntem copii de evrei şi adevăr grăim: când s-au căsătorit eram de față".

5. Atunci Pilat zice către cei care au mărturisit că Iisus nu s-a născut din preacurvie: "Juraţi pe sănătatea Cezarului că tot ce-ați spus este adevărat?". Dar ei răspund: "Legea noastră nu îngăduie să facem jurăminte. E un păcat. Să jure aceştia pe sănătatea Cezarului că nu-i adevărat ce-am spus noi şi poți să ne omori". Pilat zice către Ana şi Caiafa: "Nu răspundeți nimic?". Atunci Ana şi Caiafa grăiesc aşa: "Doar doisprezece oameni cred că acesta nu s-a născut din preacurvie; restul, adică toată mulțimea de aici, strigă într-un glas că s-a născut din preacurvie, că e un vrăjitor şi că se numeşte pe sine Fiu al lui Dumnezeu".

6. Atunci Pilat porunceşte să iasă toţi, în afară de cei doisprezece care au mărturisit că Iisus nu s-a născut din preacurvie. Apoi, îndepărtându-i de Iisus, îi întreabă: "De ce vor să-l omoare?". Iar ei răspund: "Îl urăsc pentru că a vindecat în zi de sabat". Atunci Pilat zice: "Cum, şi pentru o facere de bine vor să-l omoare?!".

III

1. Pilat iese plin de mânie din pretoriu şi le spune acelora: "Martor mi-e Soarele că nu găsesc nici o vină în omul acesta". Iudeii însă îi zic înapoi: "Dacă nu era un răufăcător, nu-l aduceam la tine". Şi Pilat a răspuns: "Luaţi-l voi şi judecaţi-l după legea voastră". Au zis iudeii: "Nouă nu ne este îngăduit să ucidem". Atunci Pilat a grăit: "Aşadar numai vouă v-a zis Dumnezeu să nu ucideţi, mie nu?".

2. După aceea a intrat în pretoriu, l-a chemat pe Iisus deoparte şi l-a întrebat: "Tu eşti Regele iudeilor?". Iar Iisus a răspuns: "Spui asta de la tine, sau numai pentru că ai auzit-o de la alţii?". Pilat i-a răspuns: "Oare şi eu sunt evreu? Neamul tău şi preoţii cei mari te-au adus la mine. Ce-ai făcut?". Atunci Iisus a zis: "Împărăţia mea nu-i din această lume. Căci dacă ar fi fost din această lume, slujitorii mei s-ar fi luptat să nu cad în mâinile evreilor. Împărăţia mea însă nu este de aici". Pilat a zis: "Aşadar eşti Rege!?". Iisus a răspuns: "Tu zici că sunt rege. Pentru asta m-am născut şi am venit în lume: ca tot ce-i din adevăr să asculte glasul meu". Atunci Pilat îl întreabă: "Ce este adevărul?". Şi Iisus îi zice: "Adevăr din cer". Pilat îl întreabă: "Dar pe pământ nu există adevăr?". Şi Iisus îi răspunde: "Priveşte cum sunt judecaţi cei care spun adevărul de către cei puternici pe pământ!".

IV

1. Atunci Pilat îl lasă pe Iisus în pretoriu, iar el iese în faţa iudeilor şi le zice: "Eu unul nu-i găsesc nici o vină". La care iudeii răspund: "Dar omul acesta a zis că poate să distrugă Templul şi în trei zile să-l ridice la loc". Pilat îi întreabă: "Ce Templu?". "Templul ridicat de Solomon în patruzeci şi şase de ani - răspund ei - şi pe care acesta se laudă că-l dărâmă şi-l ridică la loc în trei zile". Atunci Pilat le vorbeşte aşa: "Eu nu sunt vinovat de vărsarea sângelui acestui om drept. O să vedeţi voi!". Iar iudeii răspund: "Cadă sângele lui peste noi şi peste copiii noştri!".

2. Apoi, guvernatorul Pilat i-a chemat pe bătrâni, pe preoţi şi pe leviţi şi le-a zis într-ascuns: "Nu faceţi aşa! Acuzaţia că, vindecând, întinează sabatul nu-l poate condamna la moarte". Şi bătrânii, preoţii şi leviţii îl întreabă pe Pilat: "Dar dacă cineva spune blasfemii despre Cezar, merită să moară, ori nu?". Pilat răspunde: "Da, acela merită să moară". Atunci evreii zic către Pilat: "Dacă unul care vorbeşte blasfemii împotriva Cezarului merită să moară, darmite unul care vorbeşte împotriva lui Dumnezeu?!".

3. După ce porunceşte evreilor să iasă din pretoriu, guvernatorul îl cheamă pe Iisus şi-i zice: "Nu ştiu cum să fac cu tine?". Dar Iisus îi răspunde: "Cum ţi-a fost dat". Pilat îl întreabă: "Şi cum mi-a fost dat?". Atunci Iisus îi zice: "Moise şi profeţii au prorocit despre moartea şi învierea mea". Atunci evreii, câţi erau de faţă şi auziseră acele cuvinte, îi zic lui Pilat: "De ce-ţi pierzi vremea ascultând asemenea blasfemii!?". Dar Pilat le răspunde aşa:

"Dacă ce-a spus e blasfemie, atunci luați-l, duceți-l la sinagogă şi judecați-l pentru blasfemie după Legea voastră!". Iudeii îi zic lui Pilat: "Legea noastră prevede că, dacă un om păcătuieşte împotriva altui om, merită să primească patruzeci de lovituri minus una. Iar cel care spune blasfemii împotriva lui Dumnezeu să fie omorât cu pietre".

4. Şi Pilat zice: "Atunci luați-l şi pedepsiți-l cum vreți voi!". Iudeii răspund: "Noi vrem să fie crucificat". Pilat zice: "Nu are de ce să fie crucificat".

5. Pilat se uită în jur şi, văzând că mulți dintre evreii adunați acolo plâng, zice: "Dar nu toți vor să fie omorât". Bătrânii iudeilor răspund: "Cum, doar pentru asta a venit toată mulțimea de aici, ca să fie omorât!". Şi Pilat întreabă: "De ce să fie omorât?". Răspund iudeii: "Fiindcă a spus că este Fiu al lui Dumnezeu şi Rege".

V

1. Atunci un evreu pe nume Nicodim vine în fața guvernatorului şi-i zice: "Îngăduie, preacinstite, să spun şi eu câteva cuvinte! ". Pilat îi răspunde: "Vorbeşte!". Şi Nicodim începe: "Eu le-am spus aşa bătrânilor, preoților, leviților şi tuturor evreilor care se aflau în sinagogă: Ce-aveți cu omul acesta? Nu vedeți că face nenumărate semne dumnezeieşti şi minuni, pe care nimeni nu le-a mai făcut până astăzi şi nici nu le va mai face de astăzi înainte? Lăsați-l în pace şi nu plănuiți vreun rău împotriva lui! Căci dacă minunile lui sunt de la Dumnezeu, ele vor rămâne, iar dacă sunt de la om, ele se vor destrăma. Doar şi Moise, când a fost trimis de Dumnezeu în Egipt, a făcut multe minuni poruncite de Dumnezeu înaintea faraonului. Şi erau acolo doi slujitori ai faraonului, Iamnes şi Iambrea, care făceau şi ei, ca şi Moise, nu puține minuni, aşa încât egiptenii îi socoteau aproape zei. Dar fiindcă minunile lor nu veneau de la Dumnezeu au pierit şi ei şi toți cei care credeau în ei. Acum vă zic: lăsați-l în pace pe omul acesta, căci nu aveți nici un motiv să-l omorâți".

2. Dar iudeii grăiesc către Nicodim: "Tu ai devenit discipolul acestuia şi-i iei apărarea". Atunci Nicodim răspunde: "Oare şi guvernatorul i-a devenit discipol şi-i ia apărarea? Nu Cezarul l-a aşezat în funcția pe care o are!?". Iudeii s-au mâniat foarte tare şi au început să scrâşnească din dinți împotriva lui Nicodim. Pilat îi întreabă: "De ce scrâşniți din dinți împotriva acestui om care spune adevărul?". Iudeii însă îi zic lui Nicodim: "Să primeşti adevărul şi partea acestuia!". Nicodim răspunde: "Amin. Amin. Primesc după cum ați zis".

VI

1. Atunci unul dintre iudei, ieşind în față, ceru guvernatorului îngăduința să spună şi el câteva cuvinte. Guvernatorul îi zice: "Dacă vrei să vorbeşti, vorbeşte! ". Şi iudeul începu aşa: "Eu am zăcut treizeci şi opt de ani pe un pat, sfâşiat de dureri. Când a venit Iisus, a vindecat o mulțime de oameni îndrăciți ori suferinzi de alte boli. Câțiva tineri milostivi m-au ridicat şi pe mine, cu tot cu pat, şi m-au dus la el. Văzându-mă, Iisus s-a tulburat şi mi-a zis: „Ia-ți patul şi umblă!”. Îndată eu mi-am luat patul şi am început să merg". Dar iudeii îi zic lui Pilat: "Întreabă-l ce zi era când s-a vindecat?". "Sâmbătă", a răspuns vindecatul. Iudeii: "Nu ți-am spus că vindecă şi alungă draci în zi de sabat?".

2. Atunci iese în față alt iudeu şi zice: "Eu m-am născut orb. Auzeam glasul celor care-mi vorbeau, dar nu le vedeam chipul. Odată, când Iisus a trecut pe lângă mine, eu am strigat din răsputeri: „Miluieşte-mă, Fiu al lui David!”. Iar Lui i s-a făcut milă, şi-a pus mâinile peste ochii mei şi îndată am început să văd". Apoi a ieşit în față alt iudeu şi a zis: "Eu eram cocoşat, iar acesta m-a îndreptat cu un cuvânt".

VII

O femeie pe nume Veronica a strigat de departe: "Eu aveam o scurgere de sânge de doisprezece ani şi după ce m-am atins de poala veşmântului lui mi-a încetat". Dar iudeii zic: "În Legea noastră stă scris că femeile n-au dreptul să fie aduse ca martori".

VIII

Mulți alți iudei, bărbați şi femei, strigau şi ziceau: "Omul acesta este un profet şi demonii îl ascultă". Atunci Pilat îi întreabă pe cei care strigau: "De ce nu-l ascultă şi învățații voştri?". Şi ei răspund: "Nu ştim". Alții au povestit cum s-a sculat Lazăr din mormânt a patra zi după ce murise. Atunci guvernatorul întreabă cutremurat pe iudei: "Pentru ce vreți să vărsați sânge nevinovat?".

IX

1. Apoi îi strigă pe Nicodim şi pe cei doisprezece bărbați care au mărturisit că Iisus nu s-a născut din preacurvie şi-i întreabă: "Ce să fac? Iată, poporul începe să se revolte". Aceia îi răspund: "Nu ştim; vor vedea ei!". Atunci Pilat cheamă la el pe toți iudeii şi le zice: "Ştiți că noi obişnuim să eliberăm un prizonier în fiecare an de sărbătoarea azimilor. Acum am doi prizonieri: unul, pe nume Baraba, condamnat pentru că a ucis, şi acest Iisus din fața voastră, căruia nu-i găsesc nici o vină. Pe cine vreți să eliberez?". Atunci iudeii strigă într-un glas: "Pe Baraba!". Pilat îi întreabă: "Şi eu ce să fac cu Iisus, cel numit Hristos (unsul)? ". Iudeii zic: "Să fie crucificat!". Câțiva iudei au răspuns: "Nu-l iubeşti pe Cezar dacă-l eliberezi pe acesta, care s-a numit pe sine Fiu al lui Dumnezeu şi Rege. Aşadar îl vrei pe acesta împărat, iar nu pe Cezar!?".

2. Atunci Pilat zice aşa către evrei: "Dintotdeauna ați fost un neam rebel şi v-ați împotrivit binefăcătorilor voştri". Iudeii întreabă: "Care binefăcători?". Pilat răspunde: "Iată, Dumnezeul vostru v-a scos odată din aspra robie a egiptenilor, v-a scăpat de urmăritori trecându-vă prin mare ca pe drum uscat, v-a hrănit în deşert cu mană şi cu prepelițe, v-a potolit setea cu apă scoasă din stâncă şi v-a dat o Lege; şi-n schimbul acestor binefaceri voi l-ați mâniat pe Dumnezeul vostru, făcând un vițel din aur topit, încât umbla să vă ucidă. Dar Moise l-a rugat cu lacrimi în ochi pentru voi şi Dumnezeu nu v-a ucis. Acum vreți să mă acuzați şi pe mine că-l urăsc pe împărat!?".

3. Apoi se ridică de la tribună şi vroia să iasă. Dar iudeii strigă: "Noi ştim că împăratul nostru este Cezarul, iar nu Iisus. Chiar şi magii i-au adus daruri acestuia ca unui Rege. Şi când Irod a aflat de la magi că s-a născut un rege, îndată a căutat să-l omoare.

Prinzând de veste, Iosif, tatăl său, a luat-o pe Maria cu pruncul şi au fugit în Egipt. Iar Irod a poruncit să fie omorâți copiii evreilor născuți în Betleem".

4. Aceste cuvinte l-au înfricoşat pe Pilat. După ce-a potolit mulțimile care vociferau a întrebat: "Aşadar pe el îl căuta Irod?". "Da, pe el", răspund iudeii. Atunci Pilat a luat apă şi s-a spălat pe mâini în fața Soarelui zicând: "Nu sunt vinovat de vărsarea sângelui acestui om drept. Voi o să vedeți!". Şi iudeii au strigat pentru a doua oară: "Să cadă sângele lui peste noi şi peste copiii noştri! ".

5. Pilat porunceşte să fie tras vălul de la tribuna unde stătea şi-i zice lui Iisus: "Poporul tău nu te-a recunoscut ca Rege. De aceea am hotărât: mai întâi vei fi biciuit conform rânduielii pioşilor împărați (romani), apoi vei fi suit pe cruce chiar în livada unde ai fost prins. Doi răufăcători, Dysmas şi Gestas, vor fi răstigniți împreună cu tine".

X

1. Şi Iisus a ieşit din pretoriu alături de cei doi răufăcători. Când au ajuns la locul pregătit, i-au luat veşmintele, l-au încins cu o bucată de pânză şi i-au pus pe cap o coroană de spini. Tot aşa i-au răstignit şi pe cei doi răufăcători. Şi Iisus a zis: "Tată, iartă-i, că nu ştiu ce fac!". Soldații împărțiră între ei veşmintele sale, iar poporul stătea şi-l privea. Preoții cei mari şi căpeteniile îşi băteau joc: "Pe alții i-ai salvat; salvează-te acum şi pe tine! Dacă este Fiu al lui Dumnezeu, să coboare de pe cruce!". Soldații râdeau; se apropiau, îi dădeau să bea oțet cu fiere şi-i ziceau: "Tu eşti Regele iudeilor; salvează-te!". După ce a rostit sentința, Pilat a poruncit ca acuzația să fie scrisă deasupra crucii în greacă, latină şi ebraică, aşa cum spuseseră iudeii: "Este Regele iudeilor".

2. Unul dintre răufăcători i-a zis lui Iisus: "Dacă tu eşti Hristosul, salvează-te şi salvează-ne!". Dysmas însă i-a răspuns certându-l: "N-ai nici o frică de Dumnezeu? Doar suferim aceeaşi pedeapsă: noi, pe bună dreptate, căci o meritătm pentru faptele noastre; în vreme ce omul acesta n-a făcut nici un rău". Apoi se ruga: "Doamne, să-ți aminteşti de mine în împărăția Ta!". Iisus i-a răspuns: "Amin, amin, zic ție, chiar astăzi eşti cu mine în rai".

XI

1. Era aproape ceasul al şaselea. Şi s-a făcut întuneric până la ceasul al nouălea; soarele a fost acoperit de umbre, iar catapeteasma Templului s-a rupt în două. Iisus a striat cu glas puternic: "Tată, baddach efkid ruel", ceea ce înseamnă: "În mâinile tale îmi pun duhul". Văzând întâmplarea, centurionul începu să laude pe Dumnezeu şi să zică: "Omul acesta era un sfânt". Şi toți cei de față, care au văzut ce s-a întâmplat, se căiau lovindu-se cu pumnii în piept.

2. Centurionul i-a povestit şi guvernatorului. Auzind, guvernatorul şi soția lui s-au întristat atât de tare încât n-au mâncat şi n-au băut în ziua aceea. Şi a trimis Pilat după iudei şi le-a zis: "Ați văzut ce s-a întâmplat?". Iar ei au răspuns: "N-a fost decât o eclipsă de soare".

3. În timpul acesta cunoscuții Domnului împreună cu femeile care-l însoțiseră din Galileea se țineau deoparte şi vedeau totul. Un bărbat pe nume Iosif, membru în Sfatul bătrânilor, care locuia în cetatea Arimateii şi aştepta împărăția lui Dumnezeu, a mers la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus. Şi după ce l-a dat jos de pe cruce, l-a înfăşurat într-un cearceaf curat şi l-a aşezat într-un mormânt săpat în stâncă, unde nu mai fusese înmormântat nimeni până atunci.

XII

1. Auzind iudeii că Iosif a cerut trupul lui Iisus, au început să-l caute, pe el, pe toți care mărturisiseră că Iisus nu s-a născut din preacurvie, pe Nicodim şi pe ceilalți care ieşiseră înaintea lui Pilat, ca să-i înşire faptele bune. Toți stăteau ascunşi, în afară de Nicodim. Acesta s-a arătat, căci era unul dintre conducătorii evreilor. Şi îi întreabă Nicodim: "Cum ați îndrăznit să intrați în sinagogă?". Dar iudeii răspund: "Cum ai îndrăznit tu să intri-n sinagogă, fiindcă tu eşti martorul aceluia şi partea lui o vei avea în veacul viitor". "Amin, amin" răspunde Nicodim. La fel şi Iosif s-a apropiat de ei şi le-a zis: "De ce v-ați supărat că am cerut trupul lui Iisus? Iată, l-am aşezat în mormântul meu proaspăt săpat, l-am învelit într-un cearceaf curat şi am rostogolit o piatră peste gura peşterii. Rău v-ați mai purtat cu acest om sfânt, căci nu v-ați mulțumit doar să-l răstigniți; l-ați străpuns şi cu sulița". Atunci iudeii au pus mâna pe Iosif şi au poruncit să fie ținut închis până a doua zi după sabat. Şi i-au zis aşa: "După cum bine ştii, acum nu-ți putem face nimic fiindcă începe sabatul; dar îți făgăduim că nu te vei învrednici de-un mormânt, ci-ți vom lăsa hoitul să-l mănânce păsările cerului". Iosif răspunde: "Aceste vorbe seamănă cu ale trufaşului Goliat care i-a înjurat pe Dumnezeu cel viu şi pe sfântul David. Aşa a grăit Dumnezeu prin gura profetului: „Eu voi pedepsi şi tot eu voi răsplăti”. Iată, un necircumcis după trup, dar circumcis după inimă, a luat apă şi-a spălat mâinile în fața soarelui şi a zis: „Eu nu sunt vinovat de vărsarea sângelui acestui om drept, o să vedeți voi!”. Iar voi i-ați răspuns aşa lui Pilat: „Să cadă sângele lui peste noi şi peste copiii noştri!”. Acum tare mă tem că mânia lui Dumnezeu vă va ajunge, atât pe voi cât şi pe copiii voştri, precum ați zis". Când au auzit iudeii cuvintele acestea parcă li s-a-nfipt un spin în inimă. L-au înşfăcat pe Iosif, l-au legat şi l-au încuiat într-o casă fără nici o fereastră. Apoi au pus paznici şi au pecetluit uşa.

2. Sâmbătă, mai marii sinagogii, preoții şi leviții au rugat pe toată lumea să vină a doua zi la sinagogă. Şi, iată, dis-de-dimineață, mulțimea s-a adunat, ca să hotărască în ce fel îl vor omorî pe Iosif. Luând loc, sinedriul porunci să fie adus acuzatul, cu toată lipsa de respect. Dar când au deschis uşa, nu l-au găsit. Toți au rămas încremeniți de spaimă, fiindcă pecețile erau neatinse iar cheia de la uşă o avea doar Caiafa. Şi n-au mai îndrăznit să pună mâna pe cei care-i luaseră apărarea lui Iisus înaintea lui Pilat.

XIII

1. Pe când iudeii stăteau în sinagogă şi se minunau de Iosif, iată, sosesc şi paznicii mormântului lui Iisus. Ei ceruseră paznici de la Pilat, pentru ca nu cumva discipolii Domnului să vină peste noapte şi să-i fure trupul. Aceştia au povestit mai marilor sinagogii, preoților şi leviților tot ce s-a întâmplat acolo: "Dintr-o dată s-a făcut un cutremur mare şi am văzut un înger coborând din cer; şi îngerul acela a răsturnat piatra de pe gura peşterii şi s-a

aşezat peste ea. Era strălucitor precum zăpada şi precum fulgerul. Noi, cuprinşi de spaimă, am înlemnit. Apoi am auzit glasul îngerului care le vorbea femeilor de lângă mormânt: „Nu vă temeți! Ştiu, îl căutați pe Iisus, crucificatul. Nu mai este aici. S-a sculat, aşa cum a zis. Priviți acum locul unde zăcea Domnul, apoi mergeți degrabă şi spuneți discipolilor săi că El s-a sculat din morți şi se află în Galileea”".

2. "Dar cu ce femei vorbea?" întreabă iudeii. "Nu cunoaştem" zic paznicii. "Cât era ceasul?" întreabă iarăşi iudeii. "Miezul nopții" zic paznicii. "Şi de ce nu le-ați arestat?" întreabă iudeii. Iar paznicii zic: "Noi eram morți de spaimă. Nici nu nădăjduiam că vom revedea lumina zilei. Cum să le mai şi arestăm!?". "Să trăiască Domnul, nu vă credem! " zic iudeii. Iar paznicii răspund: "Ați văzut voi atâtea minuni făcute de omul acesta şi n-ați crezut, cum o să ne credeți pe noi, acum? Dar bine ați jurat „Să trăiască Domnul”, căci El trăieşte cu adevărat". Şi au mai zis paznicii: "Am auzit că l-ați încuiat pe cel care a cerut trupul lui Iisus şi ați pecetluit uşa; dar când ați descuiat a doua zi nu l-ați mai găsit. Acum vă spunem: Voi dați-ni-l pe Iosif şi noi vi-l dăm pe Iisus!". Iudeii răspund: "Iosif a plecat în oraşul lui". "Şi Iisus a înviat, zic atunci paznicii - precum am aflat de la îngerul acela - şi a plecat în Galileea".

3. Iudeii s-au înspăimântat şi au zis: "Dacă se răspândeşte zvonul, trec toți de partea lui Iisus". Apoi, ținând sfat, au strâns arginți şi i-au dat soldaților ademenindu-i: "Spuneți aşa: „Pe când noi dormeam, au venit discipolii aceluia şi i-au furat trupul”. Şi de vor ajunge vorbele noastre la urechile guvernatorului, n-aveți nici o teamă - o să-l convingem noi cumva şi-o să vă scoatem basma curată". Soldații au luat arginții şi ziceau peste tot aşa cum au fost învățați.

XIV

1. Un preot pe nume Finea, un doctor, Ada, şi un levit, Agheu, veniți la Ierusalim tocmai din Galileea, au povestit mai marilor sinagogii, preoților şi leviților următoarele: "L-am văzut pe Iisus împreună cu discipolii săi. Cobora de pe muntele Mamilch şi le vorbea aşa celor ce-l însoțeau: „Mergeți în toată lumea şi vestiți la toată făptura: Cine a crezut şi s-a botezat se va mântui; iar cine n-a crezut va fi osândit. Multe minuni îi vor însoți pe cei care au crezut: în numele Meu vor alunga draci; vor vorbi în limbi necunoscute; vor culege şerpi şi, de vor bea otravă ucigătoare, nu vor păți nimic; îşi vor pune mâinile peste cei fără vlagă şi le vor reda puterea”. Pe când Iisus încă le mai vorbea discipolilor, am văzut cum a fost ridicat la cer".

2. Atunci bătrânii, preoții şi leviții zic: "Slăviți şi lăudați pe Dumnezeul lui Israel, dacă într-adevăr ați văzut şi auzit acestea!". Cei trei răspund: "Să trăiască Domnul Dumnezeul părinților noştri, Avraam, Isaac şi Iacob, jurăm că am auzit toate acestea şi l-am văzut urcându-se la cer". Bătrânii, preoții şi leviții întreabă: "Şi aici ați venit să predicați evanghelia, ori să vă rugați lui Dumnezeu?" "Să ne rugăm lui Dumnezeu" răspund aceia. Bătrânii, preoții şi leviții zic: "Dacă ați venit să vă rugați lui Dumnezeu, pentru ce v-ați apucat să vorbiți prostii în fața poporului?". Preotul Finea, doctorul Ada şi levitul Agheu răspund mai marilor sinagogii, celorlalți preoți şi leviți: "Iată, suntem în fața voastră. Dacă ce-am spus nu este adevărat, faceți cu noi ce vreți!". Atunci aceia, luând cărțile Legii, i-au

pus să jure că nu vor mai povesti nimănui cele întâmplate. Apoi le-au dat să mănânce, să bea şi i-au scos afară din oraş. Le-au oferit arginţi şi, pe deasupra, trei însoţitori până în Galileea. Şi au mers în pace.

3. După ce au plecat cei trei în Galileea, arhiereii, mai marii sinagogii şi bătrânii s-au adunat în sinagogă, au încuiat poarta şi au început să se lovească cu pumnii în piept zicând: "Oare s-a întâmplat minunea aceasta în Israel?". Ana şi Caiafa au zis: "De ce vă frământaţi degeaba? De ce bociţi? Nu ştiţi că discipolii aceluia au dat o grămadă de aur soldaţilor şi i-au învăţat să spună că un înger al Domnului, coborât din ceruri, a răsturnat piatra de pe gura mormântului?". "Se poate - au răspuns preoţii şi bătrânii - ca discipolii să-i fi furat trupul; dar cum i-a reintrat sufletul în trup şi se plimbă acum prin Galileea!?". Cei doi, negăsind vreun răspuns, au zis: "Nu ne este îngăduit să credem în vorbele unor netăiaţi împrejur".

XV

1. Atunci Nicodim s-a ridicat, a stat în faţa sinedriului şi a zis: "Drept vorbiţi! Tu, popor al Domnului, ştii bine că cei trei bărbaţi care au coborât din Galileea sunt cu frică de Dumnezeu şi foarte paşnici. Nici nu se uită după banii altora, căci au destui. Aceşti bărbaţi au povestit, sub jurământ, că l-au văzut pe Iisus coborând de pe muntele Mamilch împreună cu discipolii săi; îi învăţa toate cele pe care le-aţi auzit, apoi a fost ridicat la cer. Dar nimeni nu i-a întrebat cum a fost ridicat? Fiindcă, ştim bine, chiar cartea Sfintelor Scripturi cuprinde un text în care se povesteşte că şi Ilie a fost ridicat la cer; iar Elisei a strigat cu glas mare; atunci Ilie şi-a aruncat bundiţa peste Elisei; acesta a luat-o şi a aruncat-o peste Iordan; aşa a reuşit să treacă apa şi să ajungă la Ierihon. Aici i-au ieşit în cale copiii profeţilor şi l-au întrebat: „Elisei, unde este stăpânul tău, Ilie?”. Iar Elisei a răspuns: „A fost ridicat la cer”. Şi ei îi zic lui Elisei: „Oare nu 1-o fi răpit vreun duh? Poate l-a părăsit undeva, pe-un vârf de munte. Să ne luăm slujitorii şi să-l căutăm!”. L-au înduplecat şi pe Elisei să meargă împreună cu ei. Trei zile şi trei nopţi l-au căutat pe Ilie şi nu l-au găsit. Astfel au ştiut că a fost ridicat la cer. Acum, ascultaţi-mă cu luare-aminte: haideţi să trimitem oameni prin toţi munţii Israelului, ca să vedem dacă nu cumva Iisus a fost înălţat de vreun duh şi aruncat pe-un munte! ". Tuturor le-a plăcut cuvântul acesta. Şi au trimis oameni să scotocească munţii din Israel. L-au căutat pe Iisus, dar nu l-au găsit. În schimb, l-au găsit pe Iosif, în Arimateea, dar nimeni n-a îndrăznit să se apropie de el.

2. Şi au trimis veste la bătrâni, la preoţi şi la leviţi zicând: "Am scotocit toţi munţii din Israel şi nu l-am găsit pe Iisus. L-am găsit însă pe Iosif, în Arimateea". Când au auzit despre Iosif mai marii sinagogii, preoţii şi leviţii s-au bucurat nespus şi l-au slăvit pe Dumnezeul lui Israel. Apoi s-au adunat să vadă cum îl vor putea întâlni. Au luat o bucată de hârtie şi i-au scris: "Pace ţie! Ştim că am greşit faţă de Dumnezeu şi faţă de tine. Ne-am rugat însă lui Dumnezeu, ca să te învrednicească să te-ntorci lângă părinţii şi copiii tăi. Mult ne-am întristat când, descuind uşa, nu te-am găsit. Atunci ne-am dat seama că am luat o hotărâre greşită în privinţa ta. Domnul a avut grijă de tine. Tot El a înfrânt şi hotărârea noastră împotriva ta, preacinstite părinte Iosif.

3. Apoi, mai marii sinagogii, preoţii şi leviţii au adunat şapte prieteni ai lui Iosif din tot Israelul şi le-au zis: "Fiţi atenţi, dacă primeşte scrisoarea şi o citeşte, atunci să ştiţi că vine

cu voi; dacă însă n-o citeşte, înseamnă că este pornit rău împotriva noastră. Nu vă rămâne decât să-i dați salutul păcii şi să vă întoarceți". După ce i-au binecuvântat pe cei şapte bărbați, i-au lăsat să plece. Iar aceştia au mers la Iosif, i s-au închinat şi i-au zis: "Pace ție!". Iosif a răspuns: "Pace vouă şi întreg poporului lui Israel! ". Apoi i-au dat scrisoarea. Iosif a primit-o, a citit-o, a sărutat-o şi l-a binecuvântat pe Dumnezeu spunând: "Binecuvântat eşti, Doamne Dumnezeule, pentru că ai îndepărtat poporul lui Israel de la vărsare de sânge nevinovat. Binecuvântat fii, Doamne, pentru că ți-ai trimis îngerul să mă adăpostească sub aripile sale". După aceea a întins masa în cinstea prietenilor săi. Şi ei au mâncat, au băut şi au dormit acolo.

4. Dis-de-dimineață au mers şi s-au închinat. După rugăciune Iosif a înhămat măgărița şi a pornit împreună cu prietenii către sfânta cetate a Ierusalimului. Aici tot poporul i-a ieşit în întâmpinare strigând: "Intră în pace!". Iar el răspundea: "Pace vouă!". Şi l-a îmbrățişat tot poporul. Oamenii s-au rugat împreună cu Iosif şi se mirau grozav că-l văd la față. Nicodim l-a primit în casa lui şi a făcut masă mare, unde i-a poftit pe Ana, pe Caiafa, pe bătrâni, pe preoți şi pe leviți. Aceştia s-au bucurat foarte tare că au mâncat şi au băut împreună cu Iosif. După ce au cântat şi imnuri au plecat pe la casele lor. Iosif a rămas în casa lui Nicodim.

5. A doua zi era vineri. Dis-de-dimineață mai marii sinagogii, preoții şi leviții au venit acasă la Nicodim. Acesta i-a primit zicându-le: "Pace vouă!". Şi ei au răspuns: "Pace ție şi lui Iosif, pace casei tale şi casei lui Iosif!". Apoi au intrat. Sinedriul s-a aşezat, iar Iosif se afla chiar la mijloc, între Ana şi Caiafa. Nimeni nu îndrăznea să-i vorbească. Atunci a început Iosif: "De ce m-ați chemat?". Ei îi fac un semn din cap lui Nicodim, să-i răspundă el lui Iosif. Nicodim a deschis gura şi i-a vorbit aşa lui Iosif: "Ştii că preacinstiții doctori, preoți şi leviți vor să afle un anumit lucru de la tine". "Întrebați!" a zis Iosif. Atunci Ana şi Caiafa au luat cartea Legii şi l-au pus pe Iosif să jure zicând: "Laudă şi slăveşte pe Dumnezeul lui Israel! Când Achar a fost pus, de către profetul Iisus, să jure, el nu şi-a călcat jurământul făcut, ci a spus totul, fără să-i ascundă nimic. Aşa să faci şi tu! ". Iosif a răspuns: "N-o să vă ascund nimic". Şi aceia au zis: "Tare ne-am întristat când am auzit că ai cerut trupul lui Iisus, că l-ai înfăşurat într-un cearceaf curat şi l-ai pus în mormânt. De aceea te-am pus la loc sigur, într-o casă fără ferestre. Ba am mai încuiat şi uşile, le-am pecetluit şi am pus lângă ele paznici, să stea cu ochii-n patru. Însă a doua zi după sabat, când am descuiat uşa casei şi nu te-am găsit, ne-am întristat foarte tare. Poporul Domnului nu şi-a revenit din uimire până ieri. Acum spune-ne şi tu ce s-a întâmplat!".

6. Şi Iosif a prins să povestească: "Aşadar voi m-ați încuiat vineri pe la ceasul al zecelea. Am rămas încuiat tot sabatul. La miezul nopții însă, pe când mă rugam, casa în care m-ați închis s-a ridicat, atârnând de cele patru colțuri, şi eu am văzut în fața ochilor un fel de fulger luminos. Înfricoşat m-am trântit la pământ. Dar cineva m-a luat de mână şi m-a tras din locul unde leşinasem. Cu o boare umedă m-a stropit din creştet până-n tălpi. Am simțit o mireasmă de mir. După ce mi-a şters obrazul, acela m-a sărutat şi mi-a zis: „Nu te teme, Iosif! Deschide ochii şi priveşte către cel care-ți vorbeşte!”. Şi deschizându-mi ochii l-am văzut pe Iisus. Dar fiindcă eram zguduit de spaimă, socoteam că-i doar o nălucire. Pe loc am început să spun poruncile. Acela însă le spunea împreună cu mine. Ştiți bine că, dacă o nălucă se întâlneşte cu cineva care spune poruncile, o ia la fugă. Eu, văzând că recita împreună cu mine, i-am vorbit: „Rabi Ilie!”. El însă, mi-a zis: „Nu sunt Ilie”. „Dar cine eşti,

Doamne?” am întrebat. Mi-a răspuns: „Eu sunt Iisus, al cărui trup l-ai cerut de la Pilat. Pe mine m-ai înfăşurat într-un cearceaf curat, mie mi-ai pus sudariumul peste faţă, pe mine m-ai aşezat în peştera ta săpată de curând şi-ai răsturnat o piatră la intrare”. Atunci eu i-am zis: „Arată-mi locul unde te-am aşezat!”. Iar el m-a dus şi mi-a arătat locul unde îl aşezasem. Giulgiul şi sudariumul rămăseseră acolo. Aşa am ştiut că era Iisus. Apoi, luându-mă de mână m-a lăsat chiar în mijlocul casei mele, cu toate că uşile erau încuiate. M-a însoţit până lângă pat şi mi-a zis: „Pace ţie!”. Apoi m-a sărutat şi iar mi-a zis: „Să nu ieşi din casă patruzeci de zile! Iată, eu mă duc acum la fraţii mei, în Galileea”.

XVI

1. Când au auzit mai marii sinagogii, preoţii şi leviţii aceste lucruri din gura lui Iosif au căzut la pământ şi n-au mâncat până la ceasul al nouălea. Atunci Nicodim şi Iosif i-au îmbărbătat pe Ana, pe Caiafa şi pe toţi ceilalţi preoţi şi leviţi zicându-le: "Ridicaţi-vă în picioare! Întăriţi-vă sufletele, căci mâine este sabatul Domnului". Şi ei s-au ridicat şi s-au rugat lui Dumnezeu. Apoi au mâncat, au băut şi s-au dus pe la casele lor.

2. Sâmbătă, doctorii, preoţii şi leviţii s-au adunat şi se tot întrebau: "Ce mânie s-a abătut asupra noastră? Doar cunoaştem şi pe tatăl şi pe mama aceluia!". Atunci învăţatul Levi zice: "Da, ştiu că părinţii lui sunt oameni cu frica lui Dumnezeu. Nu-şi calcă niciodată făgăduielile şi aduc zeciuială de trei ori pe an. Când s-a născut Iisus părinţii l-au adus chiar aici, în lăcaşul acesta şi au oferit lui Dumnezeu jertfe şi arderi de tot. Iar marele învăţător Simeon l-a luat în braţe şi a zis: „Acum slobozeşte în pace pe robul tău, Stăpâne, după cum ai făgăduit, căci ochii mei văzură mântuirea ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului tău, Israel”. Apoi Simeon i-a binecuvântat şi pe părinţi şi a zis Mariei: „Îţi dau veste bună despre copilul acesta!”. Iar Maria a întrebat: „Cu adevărat, Stăpâne?”. „Cu adevărat” a răspuns Simeon. „Iată, Acesta este pus spre căderea şi ridicarea multora din Israel şi spre a fi semn de contrazicere. Chiar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile multor inimi”.

3. Atunci iudeii îl întreabă pe învăţatul Levi: "De unde ştii aceste lucruri?". Levi răspunde: "Doar însuşi Simeon m-a învăţat Legea". Cei din sinedriu zic: "Vrem să-l vedem pe tatăl tău". Şi îndată trimit după tatăl său. Acesta, după ce a fost întrebat, a răspuns: "De ce nu l-aţi crezut pe fiul meu? Da, însuşi fericitul şi dreptul Simeon l-a învăţat Legea". Sinedriul întreabă: "Rabi Levi, spui adevărul?". "Numai adevărul" a răspuns Levi. Atunci mai marii sinagogii, preoţii şi leviţii se vorbiră între ei: "Haideţi să trimitem în Galileea după cei trei bărbaţi, care au venit şi ne-au povestit cum învăţa şi cum a fost ridicat la cer Iisus, ca să ne spună cum anume a fost ridicat". Cuvântul acesta a plăcut tuturor. Şi au trimis pe cei trei bărbaţi, care-i însoţiseră pe rabini la întoarcerea lor în Galileea, cu următorul îndemn: "Spuneţi aşa rabinilor Ada, Finea şi Agheu: „Pace vouă şi tuturor celor ce sunt cu voi! Fiindcă în sinedriu s-au iscat multe certuri, vă rugăm să veniţi degrabă în sfânta cetate a Ierusalimului!”".

4. Şi au plecat bărbaţii spre Galileea şi i-au găsit pe cei trei cercetând Legea. După ce şi-au dat sărutul păcii, galileenii au zis către nou-sosiţi: "Pace întregului Israel!". Iar aceia au răspuns: "Pace vouă!". Şi galileenii au întrebat: "De ce-aţi venit?". Trimişii au răspuns:

"Sinedriul vă cheamă în sfânta cetate a Ierusalimului". Când au auzit cei trei rabini că sunt chemați de sinedriu, s-au rugat lui Dumnezeu, s-au aşezat la masă împreună cu oaspeții, au mâncat, au băut, apoi s-au ridicat şi au pornit cu pace la Ierusalim.

5. Sinedriul s-a întrunit a doua zi în sinagogă şi i-au întrebat: "L-ați văzut într-adevăr pe Iisus vorbindu-le celor unsprezece discipoli pe muntele Mamilch şi după aceea fiind ridicat la cer?". Cei trei au răspuns: "Am spus ce-am văzut - că a fost ridicat la cer".

6. Atunci Ana a zis: "Despărțiți-i şi să vedem dacă mărturisesc la fel! ". Şi i-au despărțit pe toți trei. Mai întâi îl cheamă pe Ada şi-i zic: "Rabi, cum ai văzut că s-a înălțat Iisus la cer?". Ada răspunde: "Iisus stătea pe muntele Mamilch şi le vorbea discipolilor. Dintr-o dată am văzut un nor care şi-a lăsat umbra peste ei. Apoi norul l-a ridicat pe Iisus la cer, în vreme ce discipolii zăceau întinşi cu fețele la pământ". Îl cheamă, şi pe Finea, preotul, şi-l întreabă: "Cum ai văzut că s-a înălțat Iisus la cer?". Şi Finea a răspuns la fel. La urmă l-au întrebat şi pe Agheu, care le-a spus acelaşi lucru. Atunci sinedriul a zis: "Legea lui Moise conține următorul verset: Orice pricină va fi dovedită prin spusa a doi sau trei martori". Iar Buthem, învățătorul, zice: "Stă scris în Lege: Şi a umblat Enoh cu Dumnezeu şi apoi nu s-a mai aflat, pentru că l-a luat Dumnezeu. Învățătorul Iair a zis şi el: "La fel am auzit şi despre moartea lui Moise, dar pe el nu l-am văzut. Stă scris în Legea Domnului: Şi a murit Moise după cuvântul Domnului, dar nimeni nu-i cunoaşte mormântul până în ziua de azi". Rabi Levi a zis: "Ce înseamnă spusele lui Simeon când l-a văzut pe Iisus: Iată, Acesta este rânduit spre prăbuşirea şi spre ridicarea multora în Israel şi va fi semn de contrazicere?". Rabi Isaac a zis: "Stă scris în Lege: Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feței tale, care să te călăuzească şi să te țină pe calea cea bună, pentru că numele Meu se află în ea".

7. Dar Ana şi Caiafa au zis: "Bine ați citat cele scrise în Legea lui Moise, şi anume că nimeni n-a văzut moartea lui Enoh şi nimeni n-a spus nimic despre moartea lui Moise. Despre Iisus însă ştim că a vorbit cu Pilat. Am văzut că a primit pumni şi scuipături în obraz; am văzut că soldații i-au pus pe cap o coroană de spini; am văzut că a fost biciuit; am văzut că a fost condamnat de Pilat şi apoi răstignit pe muntele Căpățânei împreună cu doi răufăcători; am văzut că a băut oțet amestecat cu fiere şi că soldatul Longinos i-a străpuns coasta cu o suliță; ştim că Iosif, cinstitul nostru părinte, i-a cerut trupul şi că a înviat, după cum se zice şi după cum afirmă şi cei trei învățători; ştim că a fost ridicat la cer şi că rabi Levi a dat mărturie despre cele spuse odinioară de rabi Simeon şi anume: Iată, Acesta este pus spre căderea şi ridicarea multora din Israel şi spre a fi semn de contrazicere". Şi au zis toți învățătorii Legii întregului popor al lui Israel: "Dacă minunea aceasta vine de la Domnul, ştii, casă a lui Israel, că stă scris: Blestemat înaintea Domnului este cel spânzurat pe lemn!"; şi iarăşi, că: "Zeii care n-au făcut cerul şi pământul vor pieri". Şi au zis preoții şi leviții unii către alții: "**Dacă amintirea lui va dura până la Sommos, cel numit şi Iobel, să ştiți că va stăpâni în veci şi-şi va ridica un popor nou**". Atunci mai marii sinagogii, preoții şi leviții au vorbit întregului popor al lui Israel: "Blestemat să fie cel ce se va închina unui obiect făcut de mână omenească; blestemat cel ce se va închina creaturii, aşezând-o pe aceasta alături de Creator!". Şi întreg poporul a răspuns: "Amin! Amin!".

8. Apoi întreg poporul a înălțat un imn către Domnul zicând: "Binecuvântat fie Domnul care a dăruit odihnă poporului lui Israel, precum făgăduise; căci n-a căzut în deşert

nici unul din cuvintele bune pe care i le-a zis lui robului Său, Moise. Fie Domnul nostru şi cu noi aşa cum era cu părinții noştri! Să nu ne părăsească ci să fie alături de noi, ca să ne aplecăm inimile către El, să urmăm toate cărările Sale şi să păzim poruncile şi sfaturile chibzuite pe care le-a lăsat părinților noştri! În ziua aceea Domnul va împărăți peste tot pământul: un singur Domn şi un singur nume al Său, Domn-Împărat al nostru. El ne va mântui. Doamne, nu mai este unul asemenea Ție! Mare eşti, Doamne, şi mare este numele Tău! Vindecă-ne, Doamne, cu puterea Ta şi vom fi vindecați! Mântuieşte-ne, Doamne, şi vom fi mântuiți! Căci suntem parte şi moştenire a Ta. Nu-şi va părăsi Domnul poporul, fiindcă mare este numele Său şi fiindcă a început să facă din noi poporul Său".

Şi după ce au cântat imnul, au plecat cu toții la casele lor, slăvind pe Dumnezeu, căci a Lui este slava în vecii vecilor. Amin.

Coborârea lui Hristos în iad

(versiunea greacă)

I (XVII)

1. Şi zice Iosif: "De ce vă mirați că a înviat Iisus? Nu aceasta trebuie să ne mire, ci faptul că n-a înviat singur. Căci împreună cu el au înviat o mulțime de morți, care s-au arătat în Ierusalim. Şi dacă pe alții nu-i ştiți, măcar pe Simeon, cel ce l-a primit în brațe pe Iisus, şi pe cei doi fii ai săi, înviați şi ei, trebuie să-i ştiți. Doar noi înşine i-am îngropat cu puțină vreme în urmă. Iată, acum mormintele lor sunt deschise şi goale, iar ei, înviați, trăiesc în Arimateea". Atunci am trimis câțiva oameni de încredere, care au găsit mormintele acelora deschise şi goale. Iosif grăieşte iarăşi: "Să mergem în Arimateea şi-i vom găsi!".

2. Atunci se ridicară arhiereii, Ana şi Caiafa, şi Iosif, şi Nicodim, şi Gamaliel şi alții cu ei şi merseră în Arimateea, unde cu adevărat îi găsiră pe cei despre care vorbea Iosif. Făcură o rugăciune şi se îmbrățişară. Apoi se întoarseră la Ierusalim împreună cu aceia şi-i duseră în sinagogă. După ce au zăvorât uşile, au aşezat în mijlocul sinagogii Vechiul Testament, al iudeilor, iar arhiereii au zis către ei: „Jurați pe Dumnezeul lui Israel şi pe Adonai că veți spune adevărul adevărat despre cum ați înviat şi despre Cel ce v-a înviat din morți!".

3. Auzind acestea, înviații îşi făcură semnul crucii pe față şi răspunseră arhiereilor: "Dați-ne hârtie, toc şi cerneală!". Şi îndată li s-au adus acestea. Apoi aşezându-se au scris după cum urmează.

II (XVIII)

1. „Doamne Iisuse Hristoase, învierea şi viaţa lumii, dă-ne nouă har, ca să putem povesti despre învierea Ta şi despre minunile pe care le-ai săvârşit în iad. Aşadar noi ne aflam în iad, împreună cu toţi cei adormiţi de la începutul veacurilor. Şi pe la miez de noapte se ridică în bezna aceea o lumină ca a soarelui şi străluci. Toţi ne-am luminat dintr-o dată şi ne-am văzut unii pe alţii. Atunci, adunându-se laolaltă părintele nostru Avraam, patriarhii şi profeţii şi umplându-se de bucurie, au grăit aşa: "Lumina aceasta vine de la un mare luminător". Iar profetul Isaia zise: "Lumina aceasta vine de la Tatăl şi de la Fiul şi de la Sfântul Duh. Despre ea am profeţit pe când trăiam, zicând: „Pământ al Zabulonului şi ţinutul lui Neftali, poporul care locuia în întuneric va vedea lumină mare”". (Vezi şi: „O revelaţie Divină despre Iad”, n.r.)

2. Apoi apăru în mijlocul lor un pustnic, iar patriarhii îl întrebară: "Tu cine eşti?". El răspunse: "Eu sunt Ioan, ultimul profet, care am îndreptat căile Fiului lui Dumnezeu şi am propovăduit oamenilor pocăinţa spre iertarea păcatelor. Când Fiul lui Dumnezeu a venit la mine, eu l-am zărit de departe şi am zis poporului: „Iată mielul lui Dumnezeu, care ia păcatul lumii”. Apoi l-am botezat cu mâna mea în râul Iordan şi am văzut Duhul Sfânt pogorându-se asupra Lui în chip de porumbiţă. Şi am auzit glasul lui Dumnezeu Tatăl zicând: „Acesta este Fiul Meu preaiubit, întru Care am binevoit”. De aceea m-a trimis şi la voi, ca să vă dau de ştire cum că Fiul Unul născut al lui Dumnezeu va veni şi aici. Şi cine va crede într-însul se va mântui, iar cine nu va crede într-însul va fi osândit. Tuturora vă zic: cum îl veţi vedea, să vă închinaţi Lui, căci aceasta este singura împrejurare în care vă puteţi pocăi de închinările voastre la idoli - pe când trăiaţi în lumea deşertăciunilor şi de păcatele săvârşite. Nu veţi putea face asta în nici o altă împrejurare".

III (XIX)

Auzind Adam - cel întâi creat, protopărintele - cum îi învăţa Ioan pe cei din iad, zise către fiul său, Seth: "Fiule, vreau să spui strămoşilor neamului omenesc şi profeţilor unde te-am trimis atunci când tânjeam să mor!". Seth începu: "Profeţi şi patriarhi, ascultaţi aşadar. Când tatălui meu, Adam, cel întâi creat, i-a venit sorocul să moară, m-a trimis lângă poarta raiului cu rugăciune către Dumnezeu, ca să-mi îngăduie să merg, călăuzit de-un înger, la copacul milei şi să iau de acolo untdelemn cu care, ungându-mi părintele, să-l scol din boală. Şi am făcut întocmai. După ce m-am rugat, îngerul îmi spune: „Ce cauţi, Seth: untdelemnul care vindecă pe cei bolnavi, sau copacul care zămisleşte untdelemnul acela, pentru boala tatălui tău!? Aşa ceva nu poţi găsi acum. Mergi dar şi spune părintelui tău că după ce se vor împlini cinci mii cinci sute de ani de la facerea lumii, Fiul lui Dumnezeu, Unul născut, va veni pe pământ, întrupându-se, şi Acela îl va unge cu undelemnul milei şi-l va scula; îl va spăla - pe el împreună cu toţi cei din seminţia lui - în apă şi Duh Sfânt şi atunci va fi tămăduit de boală. Acum însă nu se poate face nimic”.

Auzind povestea patriarhii şi profeţii au fost cuprinşi de bucurie mare.

IV (XX)

1. Pe când toţi stăteau laolaltă şi se bucurau, apăru Satana, moştenitorul beznei, şi zise către Iad: "Ascultă ce-ţi spun, căpcăunule nesătul! Ai auzit de unul Iisus din neamul iudeilor

care se dă drept Fiu al lui Dumnezeu? Pe acesta - căci era numai un om - iudeii l-au răstignit prin lucrăturile mele. Tocmai a murit, aşa că pregăteşte-te să-l închidem aici. Ştiu bine că nu-i decât un om, fiindcă l-am auzit spunând: „Trist este sufletul meu până la moarte!”. Multe rele mi-a mai făcut pe când trăia în lumea de deasupra, laolaltă cu muritorii! Oriunde întâlnea vreun slujitor de-al meu nu-l lăsa în pace şi pe toţi cei pe care eu îi făcusem betegi, orbi, şchiopi, leproşi sau altcumva, el îi tămăduia cu un singur cuvânt. Şi tot aşa, pe mulţi i-am pregătit de-ngropăciune, iar El, numai prin cuvânt, i-a readus la viaţă". Răspunde Iadul: "Să aibă o putere atât de mare, încât să facă tot ce-mi spui numai prin cuvânt? Or, dacă-i aşa, cum de ai cutezat să-i stai împotrivă? Mie îmi pare că nimeni nu se poate pune cu unul ca acesta. L-ai auzit - spui tu cum se temea de moarte. Dar El a vorbit aşa în batjocură şi pentru că vrea să pună mâna pe tine. Vai de tine ce te-aşteaptă pe veci!". Satana zice: "Cum, căpcăunule nesătul, te-ai înspăimântat aşa de tare auzind de vrăjmaşul nostru, al amândurora!? Mie, unuia, nu mi-e deloc frică de El; ba chiar i-am aţâţat pe iudei să-L răstignească şi să-i dea de băut oţet cu fiere. Aşadar fii gata să-l înhaţi atunci când va veni!".

2. Iadul a răspuns: "Moştenitor al beznei, fiu al pierzaniei, diavole, abia mi-ai povestit cum pe mulţi dintre cei pe care tu i-ai pregătit de-ngropăciune Acela i-a readus la viaţă numai prin cuvânt! Dacă pe alţii i-a slobozit din morminte, cum şi de unde găsi-vom noi puterea să-L ţinem pe El însuşi!? Cu puţin timp în urmă am înghiţit un mort care se numea Lazăr, dar îndată Unul dintre cei vii l-a smuls din pântecele meu cu putere, numai printr-un cuvânt. Socot că a fost chiar Acela despre care mi-ai vorbit. Dacă-L vom primi aici mi-e teamă să n-o păţim şi cu ceilalţi. Priveşte, toţi cei pe care i-am înghiţit de la-nceputul veacurilor au prins să se vânzolească atât de tare, încât mă doare pântecele. Iar slobozirea lui Lazăr nu-mi pare deloc un semn bun. Căci a zburat din mine ca un vultur, nu ca un mort, aşa de repede l-a tras pământul afară. De aceea mă jur pe toate uneltirile noastre, nu-L primi aici! Eu, unul, cred că vrea să intre pentru a izbăvi păcatele morţilor. Şi-ţi zic, pe întunericul nostru, dacă-L aduci aici înăuntru, nu voi mai rămâne cu nici un mort!".

V (XXI)

1. Pe când Satana şi Iadul vorbeau între ei, s-a auzit un glas puternic ca un tunet: "Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, ridicaţi-vă, porţi veşnice, ca să intre Împăratul slavei!". Auzind, Iadul îi zice Satanei: "Ieşi, dacă te încumeţi, şi stai împotriva Acestuia!". Şi Satana ieşi. Apoi Iadul porunceşte slugilor sale: "Întăriţi bine uşile de aramă şi drugii de fier, păziţi zăvoarele şi fiţi peste tot cu ochii în patru! Dacă Acela apucă să intre aici, va fi vai de noi!".

2. Auzind acestea strămoşii au început să se răstească la dânsul, zicându-i cu îndrăzneală: "Deschide, căpcăunule nesătul, ca să intre Împăratul slavei!". Profetul David: "Orbule, nu ştii că încă pe vremea când trăiam în lume am poruncit despre glasul acesta zicând: „Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre, ridicaţi-vă, porţi veşnice, ca să intre Împăratul slavei”!?". Isaia: "Eu, învăţat de Duhul Sfânt, am scris: „Din stăpânirea locuinţei morţilor îi voi izbăvi şi de moarte îi voi mântui. Unde este, moarte, biruinţa ta?”.

3. Şi iarăşi a strigat: "Ridicaţi-vă porţi!". Dar Iadul, auzindu-L pentru a doua oară, prefăcându-se că nu ştie, întrebă: "Cine este acest Împărat al slavei?". Atunci grăiră îngerii Domnului: "Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel tare în război". Şi o dată cu vorbele

îngerilor porțile de aramă se sfărâmară, drugii de fier se făcură zob şi toți morții fură sloboziți din legături - noi, de asemenea. Şi cum intră Împăratul slavei - cu înfățişare omenească - tot întunericul Iadului se lumină.

VI (XXII)

1. Iadul strigă cu grăbire: "Am fost biruiți, vai de noi! Dar cine eşti Tu, atât de curajos şi de puternic? Cine eşti Tu, care intri aici fără nici un păcat? Cel ce pare mic, dar face lucruri mari, smerit şi înălțat, sclav şi stăpân, ostaş şi Împărat, Cel ce stăpâneşte peste vii şi morți!? Ai fost spânzurat pe cruce şi pus în mormânt, dar Te-ai slobozit şi ai sfărâmat toată puterea noastră. Tu eşti Iisus, Cel despre care ne povestea arhisatrapul Satana cum că prin cruce şi prin moarte vei moşteni întreaga lume".

2. Atunci Împăratul slavei îl apucă de creştet pe arhisatrapul Satana şi încredințându-l îngerilor Săi zise: "Legați-i mâinile, picioarele, gura şi grumazul cu lanțuri de fier". Apoi îl dădu Iadului zicând: "Ia-l şi păzeşte-l cu străşnicie până la a doua mea venire!".

VII (XXIII)

1. Luându-l pe Satana, Iadul îi zise: "Belzebut, moştenitor al focului şi al pierzaniei, duşman al sfinților, pentru ce a trebuit să pui la cale răstignirea Împăratului slavei, ca să vină aici şi să ne despoaie!? Întoarce-te şi vezi - n-a mai rămas nici un mort în pântecele meu! Tot ce-ai câştigat prin lemnul cunoaşterii ai pierdut prin lemnul crucii. Şi toată bucuria ta s-a preschimbat în jale! Căci vrând să omori pe Împăratul slavei, te-ai omorât pe tine însuți. Şi fiindcă mi te-a dat să te păzesc cu străşnicie o să afli, din experiență, cât de rău pot fi! O, căpetenia dracilor, început al morții, rădăcină a păcatului, răutate a răutății! Ce rău găsit-ai în Iisus de i-ai pus la cale moartea? Cum ai cutezat să faci o asemenea fărădelege!? Cum ți-a trecut prin cap să cobori în beznă un om ca acesta, care te-a despuiat de toți morții adunați de la începutul veacurilor!?".

VIII (XXIV)

1. Pe când Iadul îl muştruluia aşa pe Satana, Împăratul slavei îşi întinse mâna dreaptă şi, apucând cu putere, îl ridică pe întâiul părinte, Adam. Apoi se întoarse către ceilalți şi zise: "Veniți cu Mine toți cei care ați murit din pricina lemnului atins de acesta! Iată, Eu vă ridic pe toți din moarte prin lemnul crucii". Şi îi scoase afară. Întâiul părinte, Adam, plin de bucurie, prinse a grăi: "Mulțumesc, Doamne, mărinimiei Tale, căci m-a scos afară din Iadul cel adânc". La fel grăiră toți profeții şi sfinții: "Mulțumim, ție, Hristoase, Mântuitorul lumii, căci ne-ai scos viața din putreziciune!".

2. Şi după ce au rostit ei vorbele acestea, Mântuitorul l-a binecuvântat pe Adam cu semnul crucii pe frunte. Făcu întocmai cu patriarhii, cu profeții, cu martirii şi cu toți strămoşii. Apoi îi luă şi-i scoase afară din Iad. El mergea înainte, iar sfinții părinți veneau pe urma Lui cântând aşa: "Binecuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Aleluia! Lui se cuvine slava tuturor sfinților!".

IX (XXV)

În drum către rai Iisus îl ţinea de mână pe Adam. Odată ajuns îi încredinţă pe toţi - pe Adam şi pe drepţi - arhanghelului Mihail. Dar la intrarea în rai se pomeniră faţă în faţă cu doi bătrâni; şi sfinţii părinţi îi întrebară: "Cine sunteţi voi, care n-aţi cunoscut moartea şi n-aţi coborât în Iad, ci trăiţi în rai cu trupurile şi cu sufletele!?". Unul dintre ei răspunse: "Eu sunt Enoh, care am fost drag lui Dumnezeu şi Dumnezeu m-a mutat aici, (Vezi şi: „Cartea lui Enoh”, n.r.) iar acesta este Ilie, thesbitul. Amândoi vom trăi - cu trupuri şi cu suflete - până la plinirea vremii; atunci vom fi trimişi de Dumnezeu să stăm împotriva Anticristului şi să fim omorâţi de el. Iar după trei zile vom învia şi vom fi duşi pe nori să-l întâlnim pe Domnul". (Vezi şi: „Războiul cel nevăzut al lui antihrist”, n.r.)

X (XXVI)

Pe când vorbeau ei aşa s-a apropiat un alt bărbat, mai necioplit, şi cărând pe umeri o cruce. Sfinţii părinţi l-au întrebat: "Cine eşti tu, cu înfăţişarea asta de tâlhar, şi de ce cari pe umeri o cruce?". Acela a răspuns: "Într-adevăr, cum aţi spus, eu eram tâlhar şi hoţ în lume. De aceea iudeii, după ce m-au prins, m-au osândit la moarte pe cruce împreună cu Domnul nostru Iisus Hristos. Văzând minunile pe care le-a făcut răstignit, am crezut într-Însul. Am strigat către El şi am zis: „Doamne, să nu mă uiţi când vei împărăţi!”. Şi îndată El mi-a zis: „Amin! Amin! Chiar astăzi, îţi zic ţie, vei fi cu mine în rai!”. Şi purtându-mi crucea am ajuns la rai, unde l-am găsit pe arhanghelul Mihail şi i-am zis: „Domnul nostru Iisus Hristos, răstignitul, m-a trimis aici. Du-mă aşadar până la poarta Edenului”. Când a văzut semnul crucii, sabia de foc mi-a deschis şi eu am intrat. Apoi arhanghelul mi-a zis: „Mai aşteaptă puţin, căci îndată trebuie să sosească şi Adam, întâiul părinte al neamului omenesc împreună cu câţiva drepţi. Veţi intra odată”. Şi cum v-am zărit am venit să vă întâmpin".

Auzind acestea sfinţii au strigat într-un singur glas, tunător: "Mare este Domnul nostru şi mare puterea Lui".

XI (XXVII)

Toate acestea le-am văzut şi auzit noi, amândoi fraţii, care am fost aleşi şi trimişi de arhanghelul Mihail să vestim învierea Domnului după ce ne vom fi botezat în apa Iordanului. Şi am mers şi ne-am botezat împreună cu alţi morţi înviaţi. Apoi am venit la Ierusalim şi am petrecut Paştele Învierii. Acum însă nu mai putem adăsta. Trebuie să plecăm. Iubirea lui Dumnezeu Tatăl, harul Domnului nostru Iisus Hristos şi împărtăşirea Duhului Sfânt să fie cu voi toţi!

După ce au scris acestea şi au pecetluit cărţile, au dat una arhiereilor şi pe cealaltă lui Iosif şi lui Nicodim. Iar ei s-au făcut dintr-o dată nevăzuţi în slava Domnului nostru Iisus Hristos.

APENDICE

Coborârea lui Hristos în iad (versiunea latină B)

I

1. Atunci rabinii Addas, Finees şi Egias, trei bărbați care au venit din Galileea mărturisind că-l văzuseră pe Iisus ridicat la ceruri, au ieşit dintre căpeteniile iudeilor şi au vorbit aşa înaintea preoților şi leviților prezenți la adunare: "Cinstiți stăpâni, pe când veneam noi din Galileea şi ne îndreptam spre Iordan, iată, ne iese în cale o mare mulțime de oameni în veşminte albe, oameni care muriseră de demult. Între ei i-am recunoscut pe Carinus şi pe Leucius. După ce ne-am îmbrățişat, căci am fost prieteni foarte apropiați, i-am întrebat: „Spuneți-ne, fraților şi prietenilor, ce-i cu aceste suflete şi trupuri ale voastre? Cine sunt cei cu care călătoriți şi cum de mai viețuiți trupeşte cu toate că ați murit de-atâta vreme?”.

2. Ei au răspuns: „Am înviat cu Iisus Hristos din iad. El însuşi ne-a scos afară dintre morți. Prin El, să ştiți, au fost sfărâmate porțile morții şi ale întunericului, iar sufletele drepților au fost răscumpărate de acolo şi s-au suit împreună cu Domnul Hristos la ceruri. Noi, tot de la El am căpătat dezlegare să umblăm un timp pe malurile Iordanului şi prin munți. Nu avem însă voie să ne arătăm oricui şi să vorbim cu toți, ci doar cu cei care-i sunt Lui pe plac. Chiar acum noi n-am fi putut să vă vorbim şi nici să ne arătăm vouă fără îngăduința Duhului Sfânt”.

3. Când a auzit, întreaga adunare s-a umplut de spaimă. Toți se întrebau dacă într-adevăr aşa se petrecuseră faptele înfățişate de cei trei galileeni. Atunci Ana şi Caiafa au zis: "Îndată se vor lumina toate câte le-au spus aceştia, de la început şi până la sfârşit; căci dacă ar fi adevărat că Leucius şi Carinus sunt vii în trupurile lor şi dacă îi putem vedea cu ochii noştri, atunci toate câte s-au povestit aici trebuie crezute fără nici o îndoială. Când îi vom întâlni, ei ne vor încredința de toate. Dacă nu, să ştiți că-i numai o scorneală".

4. Îndată s-a întrunit sfatul. Au hotărât să aleagă vreo câțiva bărbați potriviți, cu frică de Dumnezeu, care ştiau când muriseră cei doi, cât şi locul unde fuseseră îngropați, ca să cerceteze îndeaproape dacă cele auzite nu erau minciuni. Aşadar au mers acolo cincisprezece bărbați care au fost de față când cei doi şi-au dat sufletul, care stătuseră cu picioarele lor pe locul unde au fost îngropați şi le cunoşteau mormintele foarte bine. Sosind au găsit mormintele deschise (şi nu numai pe ale lor, dar încă multe altele) şi nici urmă de oase ori de cenuşă. S-au întors în mare grabă şi au povestit ce-au văzut.

5. Atunci s-a cutremurat toată sinagoga şi fiecare a început să se întrebe: "Ce-i de făcut?". Ana şi Caiafa au zis: "Să le dăm de urmă şi să trimitem după ei pe cei mai de seamă dintre noi. Aceştia să le ceară şi să-i roage stăruitor să vină până aici". Şi au trimis după ei pe Nicodim, pe Iosif şi pe cei trei rabini galileeni care-i văzuseră, ca să-i roage să binevoiască a veni în fața adunării. Iar ei, ducându-se, au scotocit întreg ținutul Iordanului precum şi munții dimprejur. Cum nu găsiră pe nimeni aveau de gând să se întoarcă.

6. Când, dintr-o dată, de pe muntele Amelech le-a apărut în față o uriașă mulțime de oameni, aproape douăzeci de mii, care înviaseră o dată cu Domnul. Şi cu toate că recunoscură pe mulți dintre ei, nu le-au putut vorbi din pricina spaimei şi a viziunii îngereşti. Aşa că s-au ținut departe, mulțumindu-se doar să-i privească şi să-i asculte cum cântau din mers: "Domnul a înviat din morți precum a zis. Să ne bucurăm şi să ne veselim, căci El domneşte în veci!". Cuprinşi de uimire şi de spaimă sacră, trimişii au căzut cu fața la pământ. Cei din mulțime i-au sfătuit să-i caute pe Carinus şi pe Leucius la casele lor.

7. Şi după ce s-au sculat de jos au pornit spre casele acelora. I-au găsit în rugăciune. Au intrat şi i-au salutat plecându-se până la pământ. Apoi s-au îndreptat şi au prins a vorbi: "Prieteni ai lui Dumnezeu, toți iudeii ne-au trimis la voi, căci li s-a spus că ați fost înviați din morți. Aşadar vă roagă cu mare stăruință să veniți şi să ne povestiți şi nouă minunile săvârşite de Domnul chiar în ținuturile şi în zilele noastre". Cei doi s-au ridicat îndată, la porunca Domnului, s-au dus împreună cu trimişii iudeilor şi au intrat în sinagogă. Iar toată mulțimea iudeilor şi preoții le-au pus în mâini cărțile Legii şi i-au îndemnat să jure pe Elohim şi pe Adonai, pe Lege şi pe Profeți zicându-le: "Să ne spuneți cum ați fost înviați din morți şi ce minuni s-au petrecut în zilele noastre, despre care noi n-am auzit să se mai fi petrecut vreodată. Iată, de spaimă am înlemnit şi ni s-au uscat oasele trupului, pământul se cutremură sub tălpile noastre, fiindcă toți am hotărât atunci să vărsăm sânge drept şi sfânt".

8. Atunci Carinus şi Leucius au cerut prin semne un sul de hârtie şi cerneală. Au făcut aşa pentru că Duhul Sfânt nu le-a îngăduit să vorbească. După ce li s-a dat câte o bucată de hârtie, au fost închişi în două încăperi separate. Ei şi-au făcut cu degetele semnul crucii şi au început să scrie. Iar când au isprăvit au strigat, fiecare din chilia lui, "Amin! " aproape într-un singur glas. Apoi s-au ridicat de la masă, Carinus a dat manuscrisul său lui Ana, Leucius, pe al său, lui Caiafa, şi-au luat rămas bun, au ieşit din sinagogă şi s-au întors la mormintele lor.

9. Ana şi Caiafa au desfăşurat cele două suluri şi au început să le citească pe furiş. Poporul însă, aflând, s-a înfuriat şi a strigat: "Citiți-le pe față, înaintea noastră! Şi după ce le veți citi până la capăt noi le vom păstra, pentru ca adevărul lui Dumnezeu să nu fie preschimbat în minciună de mincinoşii ori nelegiuiții cuprinşi de orbire". Înspăimântați, Ana şi Caiafa au încredințat sulurile scrise celor trei rabini: Addas, Finees şi Egias, care veniseră din Galileea cu vestea că Iisus a fost ridicat la cer. Aceştia se bucurau de încrederea tuturor iudeilor. Şi au fost îndemnați să citească cu glas tare cele scrise. Iar ei au citit următorul text:

II

1. „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu Cel viu, îngăduie robului Tău Carinus să povestească minunile pe care le-ai săvârşit în iad.

Pe când ne aflam noi în întunericul şi umbra morții, închişi în iad, iată că dintr-o dată a țâşnit peste noi o lumină mare, de s-au cutremurat şi iadul şi porțile morții. Apoi s-a auzit glasul Fiului Tatălui Preaînalt, ca un tunet grozav, strigând cu putere: "Căpetenii, ridicați-vă porțile! Ridicați-vă porțile veşnice! Căci va intra împăratul slavei, Domnul Hristos".

2. Atunci apăru Satana, căpetenia morții, fugind înspăimântat, şi le porunci slujitorilor săi: "Grăbiți-vă şi zăvorâți porțile cu drugi de fier, luptați-vă aprig şi împotriviți-vă cât puteți, ca să nu fim legați noi până la urmă cu lanțurile pe care acum le ținem pentru alții". Într-o clipă nelegiuiții se puseră-n mişcare: începură să închidă porțile cu zăvoare şi drugi de fier, să se înarmeze cu tot ce-aveau la îndemână şi să urle cu glas rău şi înspăimântător.

III

1. Atunci Satana zise Iadului: "Pregăteşte-te să-l primeşti pe Cel pe care am să ți-l aduc". Iadul a răspuns: "Dar glasul acesta a fost chiar al Fiului Tatălui Preaînalt; căci, iată, pământul şi toate sălaşurile de sub el s-au cutremurat; cred că deja ne-am deschis, şi eu, şi lanțurile mele. Te conjur Satana, capul tuturor răilor, pe puterile mele şi ale tale, să nu-l aduci, pentru ca nu cumva, dorind să-l prindem, să cădem noi prinşi în mâinile lui. Căci dacă numai auzindu-i glasul atât de straşnic mi s-a scurs toată vlaga, îți dai seama ce ni se va întâmpla când el însuşi va veni aici!?".

2. Satana, căpetenia morții, i-a răspuns: "De ce te vaiți? Nu-ți fie teamă, vechi prieten întru cele rele, căci eu i-am ațâțat deja pe iudei împotriva aceluia şi-am pus la cale să fie bătut cu pumnii şi trădat de unul dintre ucenici. În plus îi e o frică teribilă de moarte, căci numai de frică a putut zice: „Trist este sufletul meu până la moarte”. La moarte l-am şi dus; iată, acum stă spânzurat pe-o cruce".

3. Iadul zice: "Dacă acesta este Cel care printr-un singur cuvânt puternic de-al său l-a făcut pe Lazăr să-şi ia zborul ca un vultur din pântecele meu atunci înseamnă că nu-i un om ca toți oamenii, ci însuşi Dumnezeu în toată slava. Te rog, nu-l aduce la mine". Satana însă răspunde: "Tu pregăteşte-te şi n-ai teamă, căci acela deja stă spânzurat pe cruce. Eu nu mai pot schimba nimic". Atunci Iadul a vorbit Satanei: "Dacă nu mai poți schimba nimic, ia seama, ți se-apropie sfârşitul! Eu unul voi rămâne zdrobit şi umilit; tu însă vei fi schingiuit groaznic sub porunca mea".

IV

1. Drepții lui Dumnezeu auzeau cum se ceartă Satana cu Iadul. Cei care nu se cunoşteau deloc începeau încetul cu încetul să se recunoască. Atunci părintele nostru, dreptul Adam, l-a întâmpinat pe Satana: "Căpetenie a morții, de ce tremuri cuprins de frică? Iată, va veni Domnul şi-ți va nărui toate plăsmuirile. Tu însuți vei fi prins şi încătuşat pe vecie".

2. Când au auzit cât de răspicat i-a vorbit Satanei părintele nostru Adam, toți drepții s-au bucurat şi s-au întărit în sufletul lor; apoi au alergat şi s-au strâns în jurul Protopărintelui. Acesta nu-şi mai putea reveni din uimire văzând ce mulțime nesfârşită fusese zămislită şi adusă pe lume din coapsa lui. Şi după ce-i îmbrățişă lăcrimând amarnic pe cei de lângă dânsul, grăi către fiul său, Seth: "Povesteşte, fiule, sfinților patriarhi şi profeți ce ți-a zis păzitorul raiului atunci când te-am trimis după o picătură din untdelemnul milei, ca să-mi ung cu el trupul bolnav!".

3. "Când m-ai trimis - începu Seth - la poarta raiului, mai întâi l-am rugat şi l-am implorat pe Domnul cu lacrimi în ochi, iar apoi am strigat la îngerul de pază cerându-i puţin untdelemn. Atunci arhanghelul Mihail ieşi afară şi-mi zise: „De ce plângi Seth? Doar ştiai dinainte că părintele tău, Adam, nu va primi untdelemnul milei decât peste multe generaţii, abia când preaiubitorul Fiu al lui Dumnezeu va coborî din ceruri pe pământ şi va fi botezat de Ioan în râul Iordan. Da, atunci va primi Adam untdelemnul milei, împreună cu toţi cei care cred în Acela. Iar împărăţia lor va dura veşnic”".

V

1. Auzind cuvintele lui Seth toţi drepţii se umplură de bucurie pentru a doua oară. Unul, care se afla în apropierea Protopărintelui, pe nume Isaia, izbucni ca un tunet zicând: "Părinte Adam şi voi cei adunaţi aici, luaţi aminte la vorbele mele! Pe când trăiam pe pământ şi eram învăţat de Duhul Sfânt am profeţit despre lumina aceasta aşa: „Poporul care se afla în întuneric a văzut o lumină mare; lumina aceea apăruse pentru cei din sălaşul umbrelor şi-al morţii”". Atunci părintele Adam şi toţi din jur au prins a-l iscodi: "Dar tu cine eşti, căci ai spus numai adevărul?". El a răspuns: "Mă chemă Isaia".

2. Apoi apăru lângă el un bărbat care părea să fie un pustnic. Şi l-au întrebat: „Tu cine eşti, îmbrăcat în felul acesta?". Acela a răspuns cu vorbă aşezată: "Eu sunt Ioan Botezătorul, glasul şi profetul Celui Preaînalt; eu am mers înaintea feţei Domnului însuşi, ca să netezesc căile sălbatice şi aspre; eu l-am arătat cu degetul meu locuitorilor din Ierusalim pe Mielul Domnului şi pe Fiul lui Dumnezeu; eu l-am botezat în râul Iordan; eu am auzit vocea Tatălui tunând din cer asupra lui şi proclamându-l Fiu preaiubit întru care a binevoit; eu am primit făgăduinţa că va coborî el însuşi în iad".

Auzindu-l, părintele Adam strigă în gura mare "Aleluia", ceea ce înseamnă "Domnul a venit întru toate"!

VI

1. Apoi un altul, care se afla acolo şi care se deosebea de toţi ceilalţi printr-un însemn regesc, pe nume David, începu să spună: "Când eram pe pământ vorbeam şi eu poporului despre mila lui Dumnezeu şi despre dreapta lui judecată, prevestind timpurile fericite ce-aveau să vină şi zicând aşa pentru toţi vecii: „Milostivirile Sale să-i aducă slavă în faţa Domnului, iar faptele Sale minunate, în faţa fiilor oamenilor; căci a zdrobit porţile de aramă şi a sfărâmat drugii de fier". Atunci sfinţii patriarhi şi profeţi începură să se recunoască unii pe alţii şi să-şi spună, fiecare, propriile profeţii. Dreptul Ieremia, amintindu-şi-le pe ale sale, zise către patriarhi şi profeţi: "Când trăiam pe pământ am vestit că Fiul lui Dumnezeu a venit şi a stat de vorbă cu oamenii".

2. Atunci toţi drepţii, bucurându-se peste măsură de lumina Domnului, de vederea părintelui Adam, precum şi de cuvintele rostite de patriarhi şi profeţi, strigară atât de tare "Aleluia, binecuvântat cel ce vine în numele Domnului!", încât Satana, cuprins de spaimă, nu mai ştia pe unde s-o ia la fugă. Dar nu putea, fiindcă Iadul cu slujitorii săi îl ţineau strâns din toate părţile. Ba îl şi-ntrebau: "De ce tremuri!? Nu te vom lăsa să ieşi de-aici, orice-ar fi. Vei

primi ce meriți de la Cel pe care l-ai hărțuit mereu. Iar dacă nu, măcar să ştii că el te va lega şi eu te voi păzi".

VII

1. Şi din nou se auzi glasul Fiului Tatălui Preaînalt, ca o bubuitură de tunet, zicând: "Ridicați, căpetenii, porțile voastre, ridicați-vă, porți veşnice, ca să intre Regele slăvit!". Satana şi Iadul strigară: "Dar cine este acest Rege slăvit?". Un glas domnesc le-a răspuns: "Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel puternic în luptă".

2. După ce s-a stins glasul a apărut un om ce părea hoț după înfățişare. Purta în spate o cruce. Se opri în fața porților şi începu să strige: "Deschideți, ca să intru!". Satana întredeschise poarta numai cât să poată acela intra şi îndată o închise la loc. Iar drepții, văzându-l pe noul sosit înveşmântat în lumină, îi zise: "După înfățişare pari a fi un hoț; spune, ce duci în spate?". Acela răspunse cu umilință: "E-adevărat, am fost hoț şi iudeii m-au răstignit pe cruce alături de Stăpânul meu Iisus Hristos, Fiul Tatălui Preaînalt. Eu am ajuns aici mai repede; îndată însă va veni şi El".

3. Atunci dreptul David, aprins de mânie, strigă: „Deschide, spurcăciune a spurcăciunilor, porțile tale, ca să intre Regele slăvit". Cu toții se răzvrătiră împotriva Satanei, voiau să pună mâna pe el şi să-l sfâşie în bucăți. Şi din nou se auzi strigarea: "Ridicați, căpetenii, porțile voastre, ridicați-vă, porți veşnice, ca să intre Regele slăvit!". Şi din nou Satana şi Iadul întrebară, spunând către glasul curat şi limpede: "Cine este acest Rege slăvit?". Iar glasul minunat le grăi: "Domnul puterilor este Regele cel slăvit".

VIII

Dintr-o dată Iadul s-a cutremurat, porțile morții şi încuietorile lor s-au făcut zob, drugii de fier s-au rupt şi au căzut la pământ şi toate s-au deschis. Satana a rămas în mijloc, năucit şi prăvălit pe jos, cu picioarele legate. Domnul Iisus Hristos veni cu blândețe, înconjurat de aura strălucitoare a luminii de sus, măreț şi smerit, purtând în mâini un lanț. El însuşi legă strâns gâtul Satanei, apoi mâinile la spate, îl azvârli în tartar, îi puse piciorul sfânt peste grumaz şi-i zise: "Toată vremea aceasta ai făcut multe rele; n-ai vrut să te potoleşti cu nici un chip. Astăzi te arunc în focul veşnic". Chemă Iadul şi-i porunci: "Ia-l pe acest cap al răilor şi ticăloşilor şi păzeşte-l până când îți voi porunci eu!". Şi iadul, luându-l cu sine, se cufundă sub picioarele Domnului în hăul cel adânc.

IX

I. Atunci Domnul Iisus Hristos, sfântul şi preablândul Mântuitor al tuturora, l-a binecuvântat pe Adam zicându-i: "Pace ție, Adame, şi fiilor tăi în vecii vecilor, amin". Părintele Adam se aruncă la picioarele Domnului, apoi se ridică şi începu a-i săruta mâinile şi a zice: "Iată, mâinile care m-au plăsmuit!", dând astfel mărturie tuturor celor care se aflau de față. Îi zicea Domnului: "Împărate slăvit, ai venit să-i eliberezi pe oameni şi să-i strângi laolaltă în împărăția Ta veşnică". Mama noastră, Eva, se aruncă şi ea la picioarele Domnului,

se ridică, îi sărută mâinile şi vărsând şuvoaie de lacrimi zise: "Iată, mâinile care m-au creat!", dând astfel mărturie tuturor celor care se aflau de față.

2. Atunci toți drepții I s-au închinat şi au strigat: "Binecuvântat cel ce vine în numele Domnului; Domnul Dumnezeu ne-a iluminat! Amin în toți vecii. Aleluia în vecii vecilor. Laudă şi slavă ți se cuvin, căci ai venit de sus ca să ne vezi".

Astfel alergau sub mâinile Domnului cântând "Aleluia" şi bucurându-se împreună de slava lui. Mântuitorul îi cercetă pe toți cu luare-aminte. Apoi muşcă din Iad, aruncă o parte în tartar, iar pe cealaltă o luă cu sine în ceruri.

X

Toți drepții L-au rugat pe Domnul să lase Iadului semnul victoriei, adică sfânta cruce, pentru ca nu cumva slugile ticăloase ale aceluia să îndrăznească a ține ostatic pe vreun păcătos iertat de Domnul. Şi aşa a pus Domnul crucea Sa în mijlocul Iadului, ca semn al victoriei ce va rămâne acolo pe veci.

Apoi toți au ieşit împreună cu Domnul. Pe Satana şi pe Iad i-au lăsat în tartar. Noi şi încă mulți alții am primit poruncă să înviem în trup, spre a putea mărturisi lumii despre învierea Domnului nostru Iisus Hristos şi despre tot ce s-a întâmplat în Iad.

Acestea, iubiți frați, le-am văzut şi despre ele depunem mărturie, îndemnați de voi, sub jurământ: Domnul a murit pentru noi şi a-nviat; aşa cum stă scris s-a întâmplat totul.

XI

La sfârşitul lecturii cei care ascultaseră căzură cu fața la pământ. Plângeau amarnic, se izbeau cu pumnii în piept, strigau şi ziceau: "Vai de noi, cum de ne-a lovit nenorocirea aceasta? Pilat fuge, Ana şi Caiafa fug şi ei, preoții şi leviții îşi caută scăpare, tot poporul iudeu se jeluieşte: „Vai de noi, blestemații, am vărsat sânge nevinovat!".

Trei zile şi trei nopți n-au luat în gură pâine şi apă şi n-au intrat în vreo sinagogă. Abia în ziua a treia, când s-au adunat iarăşi la un loc, le-a fost citită şi scrisoarea lui Leucius; dar n-au găsit nimic în plus ori în minus (fie şi o literă măcar!) față de ceea ce povestise Carinus. Atunci s-au tulburat cu toții şi au ținut doliu de patruzeci de zile şi patruzeci de nopți aşteptând cu înfrigurare răzbunarea lui Dumnezeu. Dar Cel de Sus, plin de iubire şi îngăduință, nu i-a pierdut îndată, ci le-a lăsat vreme îndestulătoare pentru pocăință. Şi n-au fost găsiți vrednici să se întoarcă la Domnul.

Acestea sunt, preaiubiți frați, mărturiile lui Carinus şi Leucius despre Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi despre faptele sale sfinte din Iad. Lui i se cuvine toată lauda şi slava în toți vecii vecilor. Amin.

(Vezi toate evangheliile apocrife publicate, n.r.)